

відеоролики про діяльність бібліотеки. Перегляд їх змісту дає змогу зробити висновки щодо використання можливостей платформи з позиції підвищення рівня взаємодії з читачами. Наприклад, відеоогляди нових книжок допомагають бібліотекарям зменшити кількість запитів, оскільки читачі можуть самостійно переглядати їх та вирішувати, чи хочуть вони читати ці книжки. Корисними є відео з порадами щодо пошуку інформації, це допомагає бібліотекарям зменшити кількість запитів про допомогу у пошуку необхідної інформації. Представлені відеозаписи вебінарів, конференцій з професійних тем дають змогу бібліотекарям постійно підвищувати свій фаховий рівень, слідкувати за інноваціями в роботі.

БІОБІБЛІОГРАФІЧНІ ПОКАЖЧИКИ СЕРІЇ «АКАДЕМІКИ НАПН УКРАЇНИ» У КОНТЕКСТІ ПРОЄКТУВАННЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

*Л. О. Пономаренко, кандидат наук із соціальних комунікацій,
завідувач відділу науково-освітніх інформаційних ресурсів*

З'ясування найефективніших сучасних інноваційних форм, методів, прийомів та технологій в освіті спонукає науковців звертатися до широкого кола джерел. Водночас варто зазначити, що у кожній галузі науки є лідери, які у процесі своєї діяльності формують її суспільний престиж і практичну цінність, генерують ключові ідеї, які стають підґрунтям подальших досліджень. Осмислення досягнень сучасності може відбуватися шляхом вивчення сучасного доробку окремих учених, тому певний потенціал накопичення та представлення інноваційних освітніх ідей і проєктів мають біобібліографічні показники.

Науковці ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського опрацювали теоретичні засади та практичні аспекти створення біобібліографічних видань. Серія «Академіки НАПН України» нараховує вже 34 випуски біобібліографічних показників, які системно надають відомості про досягнення в певних напрямках педагогічної науки, зміцнюють імідж НАПН України та галузі освіти, інформують про внесок вчених у розвиток педагогічної науки, формування наукових шкіл.

Обов'язковими елементами бібліографічного опису праць і джерел стає DOI та посилання до повнотекстових ресурсів інституційних репозитаріїв, що дає змогу збільшити присутність ученого в науковому просторі та забезпечити показники цитованості його праць. DOI (Digital Object Identifier, або Цифровий ідентифікатор об'єкта) – це спеціальний постійний ідентифікатор чи посилання, стандартизований (ISO 26324:2012) для унікальної ідентифікації об'єктів. Завдяки цьому суттєво спрощується пошук і використання матеріалів, забезпечено доступ до повнотекстових документів. Обґрунтовано, що особливу увагу потрібно звернути на електронні інформаційні ресурси, використання яких у показнику зумовить повноту забезпечення інформаційних потреб науковців та практиків сфери освіти.

У межах виконання прикладного наукового дослідження «Освітнянські бібліотеки як суб'єкт проєктування освітнього середовища в умовах цифровізації» передбачено підготовку покажчиків «Володимир Іларіонович Луговий – перший віцепрезидент НАПН України: матеріали до біобібліографії (2020–2025 рр.)» та «Олег Михайлович Топузов – віцепрезидент НАПН України». З цією метою частково здійснено інформаційно-аналітичну пошукову роботу з упорядкування опублікованих праць за 2020–2023 рр. В. І. Лугового та О. М. Топузова, публікацій про їх життєвий шлях та наукову, науково-педагогічну діяльність, дисертаційних досліджень, підготовлених під науковим керівництвом учених; проведено науковий аналіз зазначених публікацій за змістовою, хронологічною, типологічною та видовою ознаками. Хронологічне розміщення праць та документів забезпечує у подальшому можливість дослідження основних етапів становлення та розгортання наукової діяльності вчених.

Матеріали покажчиків можуть бути використані в подальших дослідженнях з питань освіти та педагогіки, у створенні біобібліографічних словників, енциклопедичних статей, монографій тощо.

ІННОВАЦІЇ ЦИФРОВИХ ТРЕНДІВ ОСВІТЯНСЬКОГО ПРОСТОРУ ТА ЇХ ІНТЕГРАЦІЯ В РОБОТУ БІБЛІОТЕК

О. Л. Гончаренко, науковий співробітник відділу науково-освітніх інформаційних ресурсів

Розвиток інформаційних технологій та цифровізація освітнього процесу вносять суттєві корективи в роботу сучасних бібліотек, які перетворюються на інформаційно-мультимедійні центри. Усвідомлюючи важливість поставлених перед бібліотеками освітнянської мережі завдань, Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського (далі ДНПБ), як головний координаційний науково-методичний центр мережі освітнянських бібліотек МОН України та НАПН України, спрямовує свою роботу на вироблення загальної стратегії розвитку мережі освітнянських бібліотек, аналіз діяльності та прогнозування її розвитку, накопичення та розповсюдження кращого досвіду, розроблення і впровадження інноваційних проєктів, організацію безперервної освіти бібліотечних кадрів, створення належних умов для якісного інформаційного забезпечення фахових потреб науковців і практиків галузі. З інформацією про науково-інформаційну та видавничу діяльність провідних освітнянських бібліотек, а саме: створення наукових видань, укладання бібліографічних посібників, інструктивно-методичних матеріалів, а також про науково-практичні заходи, спрямовані на підвищення професійного рівня бібліотечних працівників освітнянської галузі, можна ознайомитися на сторінках щорічного довідкового видання ДНПБ, яке представлено на вебпорталі бібліотеки у розділі «Довідник діяльності освітнянських бібліотек» (<http://dnpb.gov.ua/ua/довідник-діяльності-освітнянських-бі/>).

Аналіз матеріалів, поданих до Довідника протягом 2021–2023 років, підтверджує, що на сьогодні фахівці освітнянських бібліотек активно